

שומרה חברה לביטוח בע"מ

מעקב | אוגוסט 2024

אנשי קשר:

אביאור דגן
אנליסט בכיר, מעריך דירוג ראשי
avior.dagan@midroog.co.il

עמית פדרמן, רו"ח
ראש צוות בכיר, מעריך דירוג משני
amit.federman@midroog.co.il

מוטי ציטרין, סמנכ"ל
ראש תחום מוסדות פיננסיים, מימון מובנה ושירותים נוספים
moty.c@midroog.co.il

שומרה חברה לביטוח בע"מ

אופק דירוג: יציב	A1.il	דירוג איתנות פיננסית של מבטח (IFS)
------------------	-------	------------------------------------

מידרוג מותירה על כנו דירוג מנפיק A1.il לאיתנות הפיננסית (IFS) של שומרה חברה לביטוח בע"מ (להלן: "שומרה" ו/או "החברה"). אופק הדירוג יציב.

שיקולים עיקריים לדירוג

דירוג החברה משקף פרופיל עסקי מוגבל יחסית בשל קוטנה היחסי לענף (החברה פועלת בתחום הביטוח הכללי בלבד וללא פעילות בתחומי ביטוחי החיים והבריאות), כפי שמשתקף הן בנתח השוק הכולל והן בנתח השוק בביטוח הכללי. כמו כן, לחברה פיזור קווי עסקים נמוך בתחום הביטוח הכללי, המוטע לענפי הרכב. פרופיל הסיכון של החברה נתמך בסיכון מוצרים נמוך יחסית, לצד חשיפה נמוכה ללקוחות גדולים ומדיניות ניהול סיכונים הולמת, וכן בהלימות הון ובגמישות פיננסית הנתמכות ביחסי סולבנסי 2, אשר עומדים בפער משמעותי מהדרישה הרגולטורית. הלימות ההון של החברה בולטת לחיוב ביחס לדירוג, כפי שבאה לידי ביטוי ביחס הון למאזן (ללא נכסים עבור חוזים תלויי תשואה) אשר עמד על כ-17.4% נכון ליום 31 במרץ 2024, ובעודפי הון משמעותיים ביחס לדירקטיבת סולבנסי 2, כאשר יחסי כושר הפירעון (SCR) ליום 31 בדצמבר 2023 עמדו על כ-136% (ללא התחשבות בתקופת הפריסה), וכ-143% (בהתחשבות בתקופת הפריסה). יחסים אלו גבוהים משמעותית מהדרישה הרגולטורית וכן בפער מיעד הדירקטוריון לצורך חלוקת דיבידנד, ללא התחשבות בהוראות הפריסה (כ-111% ליום 31 בדצמבר 2023, אשר צפוי לעלות לכ-113% בתום תקופה הפריסה בשנת 2024).

בתרחיש הבסיס של מידרוג לשנים 2024-2025, אנו צופים המשך סביבה עסקית מאתגרת, אשר תמשיך להעיב על הענף ועל פוטנציאל ייצור ההכנסות בפרט. נוסף על כך, סביבה מוניטרית הדוקה המתאפיינת בסביבת אינפלציה וריבית גבוהות יחסית לשנים האחרונות, פוגעת בפעילות הכלכלית ובתשואות שוקי ההון, משפיעה על הצמיחה הענפית ועל רווחי החברה. בד בבד, מלחמת "חרבות ברזל" (להלן: "המלחמה") הובילה לשורה של השלכות והגבלות, אשר כפועל יוצא, הובילו לצמצום הפעילות במשק ולירידה בפעילות הכלכלית. מנגד, העלייה בסביבת הריבית משפרת את יחס כושר הפירעון ומקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות במגזרים בעלי "זנב ארוך". בתרחיש הבסיס של מידרוג, אנו סבורים כי החברה תשמור על מיצובה העסקי, תוך צמיחה בהיקפי הפרמיות המורווחות ברוטו, בשיעור שינוע בטווח הרחב שבין כ-4%-20% בשנה. כמו כן, שיעורי הרווחיות של החברה בשנות התחזית צפויים להיוותר בולטים לחיוב ביחס לדירוג, כך שיחסי ה-ROC ורווח כולל לסך הפרמיות שהורווחו ברוטו, צפויים לנוע בטווחים שבין כ-21%-31% וכ-12%-15%, בהתאמה.

אופק הדירוג

אופק הדירוג היציב משקף את הערכתנו, כי הפרופיל הפיננסי ונתוני המפתח של החברה ישמרו בטווח תרחיש הבסיס של מידרוג. בד בבד, המלחמה שפרצה בישראל ב-7 באוקטובר 2023 הובילה לשורה של הגבלות והשלכות, לצד חוסר ודאות לגבי היקף ומשך המלחמה הצפויים והשלכותיה על המשק הישראלי. להרחבה בנושא הינכם מופנים לדוח מיוחד "השלכות מלחמת חרבות ברזל" על כושר החזר האשראי של מנפיקים המדורגים על ידי מידרוג" (אוקטובר 2023).²

¹ רכב חובה, חבויות ואחר.

² הדוח "השלכות מלחמת חרבות ברזל על כושר החזר האשראי של מנפיקים מדורגים על ידי מידרוג - דו"ח מיוחד", מפורסם באתר מידרוג.

גורמים אשר יכולים להוביל להעלאת הדירוג:

- גידול משמעותי ומתמשך בנתחי השוק ובהיקף הפרמיות בכלל תחומי הפעילות, תוך שימור הרווחיות החיתומית
- פיזור משמעותי בענפי הפעילות לצד הרחבת קווי העסקים בהם פועלת החברה, כך שיהוו חלק מהותי בתמהיל הפרמיות

גורמים אשר יכולים להוביל להורדת הדירוג:

- שחיקה משמעותית ביחסי הלימות ההון ועלייה משמעותית ברמת המינוף
- הרעה מתמשכת בתוצאות החיתומיות בענפי הליבה ו/או שחיקה משמעותית ומתמשכת ברווחיות הכוללת של החברה
- חלוקת דיבידנדים משמעותית, שיש בה כדי לפגוע בבסיס ההון ובאיתנותה הפיננסית של החברה

שומרה חברה לביטוח בע"מ - נתונים פיננסיים עיקריים, במיליוני ₪

מיליוני ₪	31.03.2024	31.03.2023	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2021	31.12.2020
סה"כ נכסים	3,788	3,136	3,756	3,084	3,115	2,951
סה"כ הון המשוך לבעלי המניות	659	595	662	584	581	612
סה"כ רווח (הפסד) כולל משוך לבעלי המניות	47	12	85	33	109	120
סה"כ פרמיות שהורווחו ברוטו	308	253	1,097	881	877	888
סה"כ פרמיות שהורווחו בשייר	286	220	406	733	714	707
סה"כ רווחי (הפסדי) השקעה (כולל רווח כולל אחר)	31	13	82	(16)	166	40

יחס כושר פירעון ללא יישום הוראות המעבר לתקופת הפריסה וללא התאמת תרחיש מניות	NR	NR	135.8%	132.2%	126.1%	150.9%
יחס כושר פירעון [1]	NR	NR	143.0%	149.7%	157.3%	197.7%

יחסים מותאמים של מידרוג

נכסים בלתי מוחשיים ו-DAC סוכן א"ט מההון העצמי	11.1%	6.8%	9.8%	6.5%	4.8%	2.5%
תשואה על מקורות מימון (ROC) [2]	28.7%	7.9%	13.6%	5.7%	18.2%	19.7%
רווח כולל לפרמיה ברוטו	15.4%	4.6%	7.7%	3.8%	12.4%	13.5%

[1] כולל התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות ובהתחשב באירועים בין תאריך המאזן לתאריך הדיווח.
[2] רווח כולל לממוצע התחייבויות פיננסיות (ללא נגזרים) והון עצמי המשוך לבעלי המניות בתקופה, מגולם שנתי.

פירוט השיקולים העיקריים לדירוג

פרופיל עסקי מוגבל בשל קוטנה היחסי של החברה ופיזור קווי עסקים נמוך

החברה הינה חברת ביטוח בסדר גודל קטן-בינוני, הפועלת בתחום הביטוח הכללי בלבד, ללא פעילות בתחומי ביטוח החיים והבריאות (המבטח האחד עשר בגודלו בישראל במונחי פרמיות ברוטו בשנים האחרונות), ובעלת פרופיל עסקי מוגבל בשל קוטנה היחסי, המשתקף בנתח שוק כולל נמוך (במונחי פרמיות ברוטו) של כ-1.7% נכון לרבעון הראשון לשנת 2024, המהווה שיפור מסוים ביחס לשנים עברו (כ-1.4% בממוצע בין השנים 2018-2023). במגזר הביטוח הכללי ובענפי הרכב בפרט, לחברה נתח שוק עודף ביחס לגודלה, אשר עמד על כ-5.6% נכון לרבעון הראשון לשנת 2024, ומבטא מגמת גידול במונחי נתח שוק, כאשר שיעור זה עמד על כ-4.1% לשנת 2023 ועל כ-3.9% לשנת 2022. לחברה פיזור קווי עסקים הבולט לשלילה ביחס לדירוג, עם רגל אחת בתחום הביטוח הכללי, המגביל את יכולת ייצור ההכנסות לאורך המחזור הכלכלי. בתוך כך, אנו בוחנים את פיזור ההכנסות לפי קו הפעילות³ הגדול ביותר (במונחי פרמיות ודמי ניהול) ביחס לסך קווי פעילות, כאשר קו פעילות זה היווה כ-83% ומקורו בענפי הרכב, המשקף תמהיל הכנסות ריכוזי ביחס לענף. ערוץ השיווק וההפצה של החברה הינו סוכני ביטוח, הן באמצעות סוכנויות ביטוח חיצוניות והן באמצעות סוכנויות בבעלות חברת הבת, כאשר בדצמבר 2020 הוקמה שומרה סוכנויות בע"מ (להלן: "שומרה סוכנויות"), המהווה זרוע החזקת סוכנויות הביטוח של החברה. כמו כן, בשנים האחרונות פעלה החברה לחיזוק מערך הסוכנויות על ידה, כאשר בינואר 2021 חתמה

³ מידרוג בוחנת שלושה קווי פעילות וביניהם: ענפי הרכב (רכב חובה + רכב רכוש), רכוש אחר וחבויות.

שומרה סוכנויות על הסכם לפיו במרץ 2021 יועברו לידה 51% ממניות ע.ת.ג.ר⁴ סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "ע.ת.ג.ר") ובחודש אוקטובר 2021 חתמה שומרה סוכנויות על הסכם לרכישת מניות מ. נאור סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "מ. נאור") על פיו, ביום 1 בינואר 2022, יועברו 100% ממניות מ. נאור לשומרה סוכנויות. בנוסף לכך, בינואר 2022 נחתם הסכם השקעה עם חיותא סוכנות לביטוח (להלן: "חיותא"), על פיו יועברו 10% ממניות חיותא לשומרה סוכנויות, וכן, במרץ 2023 נחתם הסכם לרכישת 60% ממניות ישי סוכנויות (להלן: "ישי סוכנויות") על ידי שומרה סוכנויות. נציין כי במהלך חודש ינואר 2024, שומרה סוכנויות קיבלה היתר שליטה מרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן: "הרשות") עבור הסכם לרכישת נמרודי סוכנות לביטוח בע"מ (להלן: "נמרודי סוכנות"), על פיו יועברו 70% ממניות נמרודי סוכנות לשומרה סוכנויות. בהקשר זה, נציין כי החברה טרם קיבלה היתר שליטה מהרשות עבור מ.ד. סוכנות (להלן: "מ.ד. סוכנות") עבורו כבר נחתם הסכם רכישה במהלך מרץ 2023. אנו סבורים, כי החברה תמשיך לפעול בשנים הקרובות להעמקת קשריה מול הסוכנים, לרבות על ידי הרחבת מערך הסוכנויות שבבעלותה, וכמו כן באמצעות שיפור ושדרוג מערכות התפעול עבור סוכני הביטוח, אולם אנו לא צופים השקת מערך ישיר/דיגיטלי המיועד לשימושם של לקוחות הקצה בטווח הקצר-בינוני, וזאת בשונה מחלק מהחברות בענף. להערכתנו, מרבית החברות בענף תמשיכנה לפעול לטובת גיוון מודל ההפצה שלהן, תוך חיזוק ערוץ ההפצה הישיר, כאשר הקמתן של חברות ביטוח ישירות בשנים האחרונות (ליברה ו-ווישור) צפויות להערכתנו להמשיך ולהגביר את עוצמת התחרות, בעיקר בענפי הרכב ורכוש, לרבות בין השחקניות הוותיקות לבין עצמן.

בתרחיש הבסיס של מידרוג לשנים 2024-2025, אנו צופים המשך סביבה עסקית מאתגרת, אשר תמשיך להעיב על הענף בכלל ועל פוטנציאל ייצור ההכנסות בפרט. נוסף על כך, סביבה מוניטרית הדוקה המתאפיינת בסביבת אינפלציה וריבית גבוהות ביחס לשנים האחרונות, פוגעות בפעילות הכלכלית ובתשואות שוקי ההון, משפיעה על הצמיחה הענפית ועל רווחי החברה. בד בבד, המלחמה הובילה לשורה של השלכות והגבלות, אשר כפועל יוצא, הובילו לצמצום הפעילות הכלכלית במשק. מנגד, העלייה בסביבת הריבית משפרת את יחס כושר הפירעון ומקטינה את ההתחייבויות הביטוחיות במגזרים בעלי "זנב ארוך".

בתרחיש הבסיס של מידרוג, אנו סבורים כי החברה תשמור על מיצובה העסקי, תוך צמיחה בהיקפי הפרמיות המורווחות ברוטו, בשיעור שינוע בטווח הרחב שבין כ-4% עד 20% בשנה, כאשר צמיחה זו נובעת בעיקר מסביבה אינפלציונית גבוהה, מתמורות בענף רכב רכוש בשנים האחרונות, אשר תמכו בהתייקרות הפרמיות (והתביעות) בתקופת התחזית.

פרופיל הסיכון בולט לחיוב ביחס לדירוג, נתמך בסיכון מוצרים נמוך לצד חשיפה מועטה ללקוחות גדולים

החברה מאופיינת בסיכון מוצרים נמוך יחסית, הבולט לחיוב ביחס לדירוג ולענף כאחד, תומך ביכולת החיתום ומקטין את הסיכון הביטוחי, נוכח רמת ודאות גבוהה יותר לגבי היקף התביעות. סיכון המוצרים בביטוח הכללי לזמן קצר מוערך על ידינו כבולט לחיוב ביחס לדירוג, כאשר כ-69% מסך הפרמיות ברוטו ב-12 החודשים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2024, הינן בגין חוזי ביטוח עם "זנב קצר"⁵, אשר מאופיינים להערכתנו ברמת סיכון ביטוחי נמוכה בהשוואה לחוזים עם "זנב ארוך", המאופיינים באי-ודאות גבוהה יותר ובגמישות עסקית נמוכה יותר לשינויים בסביבה העסקית. להערכתנו, מדיניות ונהלי הבקרה להערכה ולניהול החשיפה מול מבטחי המשנה טובים ביחס לדירוג. בהתאם לכך, נכון ליום 31 בדצמבר 2023, יחס החשיפה למבטח משנה הגדול ביותר מסך החשיפה עמד על כ-10% ובולט לחיוב ביחס לענף, כאשר הממוצע בענף עמד על כ-24% נכון לאותו מועד, ומשקף פיזור טוב יחסית של מבטחי משנה. שיעור החשיפה למבטח המשנה הגדול ביותר מסך החשיפה מגלם מגמת קיטון ביחס לשנים קודמות, כאשר יחס זה עמד על כ-28% בממוצע בין השנים 2019-2022. נכון ליום 31 בדצמבר 2023, יחס החשיפה למבטחי משנה מההון העצמי עמד על כ-59%, ומשקף מגמת עלייה ביחס לשנים קודמות (כ-48% בממוצע בין השנים 2019-2022), עם זאת, הינו טוב ביחס לדירוג ולענף כאחד (הממוצע בענף עמד על כ-150% נכון לאותו מועד). כמו כן, החברה מגדרת את הסיכונים הביטוחיים בחלק מהמגזרים בענף הביטוח הכללי באמצעות מבטחי משנה בדירוגים גבוהים, עם חשיפה יציבה יחסית בשייר בקורות אירוע קטסטרופה, אשר עמדה על כ-2% ליום 31 בדצמבר 2023. כמו כן, פרופיל הסיכון נתמך בחשיפה נמוכה לקולקטיבים ומבטחים גדולים, המהווים כ-6% מסך הפרמיות המורווחות ברוטו. חשיפה ללקוחות גדולים עלולה להעצים את הסיכונים הביטוחיים, סיכונים האשראי והסיכונים הענפיים לאורך המחזור הכלכלי

⁴ לחברה קיימת אופציה להשלמת רכישה של כ-100%, תוך 5 שנים מחתימת הסכם הרכישה.

⁵ רכב רכוש ורכוש אחר.

ומגבילה תמחור מותאם הסיכון, נוכח כוח המיקוח של הלקוחות. לאור זאת, שיעור החשיפה בחברה לקולקטיבים ומבוטחים גדולים בולט לחיוב ביחס לדירוג וביחס לקבוצת ההשוואה כאחד ותומך ברווחיות החיתומית.

להערכתנו, מדיניות ניהול הסיכונים ומעגלי הבקרה של החברה הולמים לפרופיל הסיכון ונתמכים בדרישות רגולטוריות, כאשר יישום מלא של דירקטיבת סולבנסי 2 ובפרט נדבך שני (ORSA), משפר להערכתנו את תהליכי ניהול הסיכונים בחברה ובענף כאחד, יכול לתמוך בשיפור פרופיל הסיכון לאורך זמן ובמידת ההון הכלכלי, למרות תנודתיות ההון הכלכלי תחת משטר סולבנסי 2. אנו סבורים, כי החברה תמשיך לשים דגש רב על ניהול סיכונים תפעוליים בשנים הקרובות, המהווים מוקד סיכון מרכזי ומתפתח, ובעיקר בתחומי אבטחת מידע, המשכיות עסקית וסייבר⁶. עודף ההון של החברה תחת דירקטיבת סולבנסי 2 תומך בפרופיל הסיכון, בגמישות העסקית וביכולת החברה לבנות תהליכי ניהול סיכונים הולמים, וללא לחצים רגולטורים.

איכות הנכסים טובה ביחס לדירוג

פרופיל השקעות הנוסטרו של החברה מעיד על תיאבון סיכון מתון יחסית בתיק ההשקעות, כפי שבא לידי ביטוי ביחס "נכסים בסיכון" מותאמים להון העצמי, אשר עמד על כ-87% ליום 31 במרץ 2024, והינו טוב ביחס לדירוג. נכון לאותו מועד, תמהיל ההשקעות בתיק הנוסטרו כלל בעיקר הלוואות מגובות בבטוחות, בשיעור של כ-22%, אג"ח ממשלתי בשיעור של כ-21%, אג"ח קונצרני (על כל סולם הדירוג) בשיעור של כ-15% וקרנות השקעה בשיעור של כ-13%, כאשר יתר ההשקעות מפוזרות יחסית. נציין, כי החברה חשופה במידה גבוהה יחסית להלוואות פרטיות ביחס לחברות בענף, אשר מחד גיסא, תומכת במיתון התנודתיות בתיק כתוצאה מתמורות בשוק ההון, ומאידך גיסא מגדילה את החשיפה לסיכונים אשראי, הנובעת מעצם היותה חלק מקבוצת מנורה, המקנה לה יתרון בחשיפה רחבה לאשראי לא סחיר, אשר לא קיימת בחברות אחרות בסדר גודל זהה. להערכתנו, לא צפוי שינוי מהותי בתמהיל ההשקעות, תוך המשך מיקוד בנכסים לא סחירים, נוכח סביבת הריבית הנוכחית, המייצרת אתגר בשימור פוטנציאל התשואה ותנודתיות השווי. שיעור הנכסים הבלתי מוחשיים, אשר מאופיינים בשווי "רך" יותר, עמד על כ-11% מההון העצמי נכון ליום 31 במרץ 2024, ובולט לחיוב ביחס לדירוג ולענף כאחד. להערכתנו, לא צפוי שינוי מהותי ביחס זה בשנות התחזית, לאור תמהיל הפעילות הצפוי ועל אף הערכתנו ליציבות הכרית ההונית בטווח התחזית.

הלימות ההון של החברה בולטת לחיוב ביחס לדירוג

יחס הון למאזן (ללא נכסים עבור חוזים תלויי תשואה) עמד על כ-17.4% נכון ליום 31 במרץ 2024, והינו בולט לחיוב ביחס לדירוג ולענף כאחד. להערכתנו, בטווח הקצר-בינוני היחס צפוי להיוותר יציב יחסית, נוכח הערכתנו להמשך התבססות הכרית ההונית של החברה ולצד המשך צמיחה בפעילותה. הלימות ההון של החברה משתקפת גם בעודפי הון משמעותיים ביחס לדירקטיבת סולבנסי 2, כאשר יחסי כושר הפירעון (SCR) ליום 31 בדצמבר 2023 עמדו על כ-136% (ללא התחשבות בתקופת הפריסה), וכ-143% (בהתחשבות בתקופת הפריסה). יחסים אלו הולמים ביחס לקבוצת ההשוואה ובולטים לחיוב ביחס לדירוג, תומכים להערכתנו בגמישות העסקית וביכולתה של החברה להוציא לפועל מהלכים אסטרטגיים, נוכח המרווח מעל הדרישה הרגולטורית. דירקטוריון החברה קבע הון יעד לצורך חלוקת דיבידנד שעומד נכון לאותו מועד על כ-11% ואשר צפוי לעלות לכ-113% בתום תקופת הפריסה (בשנת 2024). הפער החיובי מיעד ההון שקבע הדירקטוריון מאפשר ותומך בהערכתנו לחלוקת דיבידנדים מהחברה לבעלי המניות. עם זאת, נציין כי חלוקת דיבידנדים משמעותית מעבר להערכתנו, אשר תשחק את בסיס ההון, עלולה להשפיע על הדירוג.

⁶ ראו דוח קשור של מידרוג בנושא זה: [נזקי המוניטין בעקבות מתקפות סייבר עלולות לגבות מחיר עסקי מחברות](#).

⁷ נכסים בסיכון גבוה כוללים את כל נכסי ההשקעה הפיננסיים למעט מזומנים, אגרות חוב ממשלתיות ואגרות חוב קונצרניות בדירוג השקעה, כאשר האחרונים משוקללים בשיעור הישענות חלקי, המשקף סיכון לירידת ערך אפשרית לאורך מחזור האשראי כתוצאה מסיכונים אשראי, סיכונים שוק או סיכונים נזילות.

מדדי הרווחיות בולטים לחיוב ביחס לדירוג ולענף כאחד, ומגלים מגמת שיפור ביחס לשנים האחרונות, בין היתר, נוכח העלאת תעריפים משמעותית שחלה בענפי הרכב

החברה מאופיינת ברווחיות בולטת לחיוב ביחס לדירוג ולענף כאחד, אשר באה לידי ביטוי ברווחיות חיתומית גבוהה יחסית ויציבה לאורך זמן, כפי שמשקף ביחס משולב בשייר בביטוח הכללי של כ-90% במוצא בין השנים 2020-2023, לעומת כ-102% במוצא בענף באותה תקופה. בדומה ליתר החברות בענף, רווחיות החברה מושפעת מגורמים אקסוגניים ובפרט מעקום הריבית, משוק ההון ומרגולציה, אולם ברמת חשיפה נמוכה יותר לאור תמהיל הפעילות, כך שהגורמים המוזכרים לעיל בעלי השפעה מוגבלת יחסית על תנודתיות הרווח. אלו, באים לידי ביטוי ביחסי ה-ROC ורווח כולל לסך הפרמיות שהורווחו ברוטו של החברה, שעמדו נכון לרבעון הראשון לשנת 2024 על כ-28.7%, בגילום שנתי, ועל כ-15.4%, בהתאמה, וזאת בהשוואה לכ-13.6% וכ-7.7%, בשנת 2023, בהתאמה, וכ-5.7% וכ-3.8% בשנת 2022, בהתאמה.

בתרחיש הבסיס של מידורג לשנים 2024-2025, אנו צופים המשך שמירה על שיעורי רווחיות אשר בולטים לחיוב ביחס לדירוג. עם זאת, אנו צופים כי הסביבה העסקית שמושפעת מהשלכות המלחמה וכן מסביבה מאקרו-כלכלית מאתגרת, תמשכנה להעיב על ענף הביטוח, ובפרט על פוטנציאל ייצור הרווחים ויכולת הבית הכרית ההונית מרווחים שוטפים. כמו כן, הענף ימשיך להיות מושפע מתשואות תנודתיות בשוקי ההון וחשיפה לעומס רגולטורי, המעודד תחרות ומייצר עלויות נוספות. בענף הביטוח הכללי, אנו צופים כי רמת התחרות תיותר גבוהה, הן מצד החברות המסורתיות והן מצד החברות הישירות, לצד המשך פיתוח ושימוש גובר בכלים דיגיטליים, המגבירים את התחרות בענף. נציין, כי קיימת בענף מגמת קיטון בכיסוי ביטוח המשנה, בפרט בענפי הרכב, עקב הקשחת התנאים מצד מבטחי המשנה בשל הפסדיהם בתחום זה, אשר באים לידי ביטוי בדרישה לעליית תעריפים, לצד קיטון בהיצע הביטוח וגבולות האחריות הנמכרים על ידי מבטחי המשנה, וצפויים לגרום לעלייה ביחס הנזקים. אנו צופים כי העלאת התעריפים בענפי הרכב שחלה בשנתיים האחרונות תתמוך בגידול בפרמיות בענפים אלו, אשר צפויים להשפיע לחיוב על הרווחיות. לאור האמור, שיעורי הרווחיות של החברה בשנות התחזית צפויים להיות בולטים לחיוב ביחס לדירוג, כך שיחסי ה-ROC ורווח כולל לסך הפרמיות שהורווחו ברוטו, צפויים לנוע בטווחים שבין כ-21%-31% וכ-12%-15%, בהתאמה.

גמישות פיננסית טובה ביחס לדירוג, הנתמכת ביחסי כושר פירעון גבוהים מהדרישה הרגולטורית, לצד פרופיל נזילות הולם ביחס לדירוג

להערכתנו, פרופיל הנזילות של החברה הולם ביחס לדירוג ומשתקף ביחס שוטף של 1.4x בין מלאי הנכסים הנזילים המשוקללים לבין ההתחייבויות הביטוחיות והפיננסיות, הצפויות להיפרע בטווח הקצר, וזאת לאור תמהיל העסקים של החברה, המוטה ביטוח כללי, אשר כתוצאה ממנו, רוב ההתחייבויות צפויות להיפרע בטווח זמן זה. גמישותה הפיננסית של החברה טובה ביחס לדירוג, ונתמכת ביחסי כושר פירעון גבוהים משמעותית מהדרישה הרגולטורית, זאת לאור כך שחברת האם, מנורה מבטחים החזקות בע"מ (להלן: "חברת האם" ו/או "מנורה החזקות"), המדורגת Aa2.il באופק יציב, אינה תלויה באופן מהותי בחלוקת הדיבידנדים מהחברה לצורך שירות חובותיה ונסמכת על מקורות נוספים, לרבות יכולתה לגייס מכשירי הון רובד 2 בשיעור של כ-40% מה-SCR, המהווה את מגבלת ההכרה הרגולטורית במכשירי הון רובד 2. אנו מניחים כי הקבוצה תמשיך לפעול במסגרת ניהול ההון הקבוצתי. נוסיף כי החברה נהנית מקבלת שירותים ממנורה מבטחים ביטוח בע"מ (להלן: "החברה האחות") בתחומי ההשקעות, האקטואריה (רכב חובה) וניהול הסיכונים, התומכים ביתרונות לגדול והיעילות תפעולית.

שיקולים נוספים לדירוג

ריכוזיות עסקית גבוהה, המתבטאת במספר קווי עסקים נמוך (תחום האלמנטר בלבד) וריכוזיות בענפי הרכב

דירוג החברה מושפע לשלילה מריכוזיות עסקית גבוהה, בשל העובדה כי פעילות החברה מתמקדת בענף האלמנטר בלבד, וללא פעילות בתחומי ביטוח החיים והבריאות. כמו כן, ריכוזיות זו מקבלת ביטוי בהטיית החברה לענפי הרכב, המהווים כ-83% מסך תמהיל הפרמיות ב-12 חודשים האחרונים שהסתיימו ביום 31 במרץ 2024, ולאורך זמן. להערכתנו, חברות ביטוח התלויות בקו עסקים עיקרי

פגיעות וחשופות יותר לתמורות רגולטוריות ולשינויים בסביבה העסקית, אשר עלולים להיות בלתי-צפויים ולשחוק משמעותית את זרם ההכנסות, ללא יכולת פיצוי מכריות ביטחון מקווי עסקים אחרים.

תמיכת בעלים ויתרונות לגודל הנובעים מהשתייכות החברה לקבוצת מנורה מהווה גורם תומך בפרופיל העסקי וניהול

הסיכונים בחברה

מידרוג מעריכה כי החברה נהנית מיתרונות הנובעים מהשתייכותה לקבוצת מנורה, התומכים להערכתנו בפרופיל הסיכון וביציבות החברה. אלו מקבלים ביטוי בהסכמי שירותים מול החברה האחות, אשר במסגרתם ניתנים לחברה שירותים בתחומי ניהול ההשקעות, ניהול הסיכונים והאקטואריה, הנעשים בצורה מקבילה לחברה האחות. בתחומי ההשקעות, יתרונות אלו מתבטאים בהזדמנויות השקעה הניתנות לשומרה, במסגרת ניהול ההשקעות בקבוצת מנורה, להשתתפות (בחלק יחסי) בהשקעות משמעותיות שלא היו ניתנות לחברה בסדר גודל זה, התרומות לפוטנציאל הרווח ופיזור התנודתיות בתיק הנוסטרו של החברה. כמו כן, אנו מעריכים כי יכולה להיות תמיכה חלקית (מוגבלת בסכום) מצד החברה האם, גם בשל סיכון מוניטין עבורה. בנוסף אנו רואים לחיוב את עסקת ה-LPT (Transfer Portfolio Loss) אותה חתמה שומרה במהלך שנת 2023 עם החברה האחות, אשר עיקרה מתן כיסוי ביטוח משנה על דרך רכישת תיק התביעות התלויות של שומרה בענף ביטוח רכב חובה, בתמורה לדמי ביטוח.

שיקולי ESG

שיקולי סביבה: חברות הביטוח בישראל ובפרט מבטחים הפועלים בענף הביטוח הכללי, חשופים לסיכונים אשר עלולים להתממש נוכח שינויי אקלים. קיימת חשיפה פוטנציאלית של שינויי אקלים על התדירות והחומרה של אסונות טבע (רעידות אדמה, שריפות, שיטפונות וכדומה), אשר עלולים לגבות הפסדים משמעותיים ולהשפיע על המודלים האקטואריים, כאשר להערכתנו קיים קושי לאמוד את השפעתם של אירועי האקלים ככל ויתממשו, ועל כן משליכים על אי-הוודאות הנגזרת מסיכון זה. בעוד שיכולת המבטחים לתמחר מחדש (בדרך כלל) פוליסות ביטוח על בסיס תקופתי, השכיחות העולמית הגוברת של הפסדי קטסטרופה הקשורים לשינויי האקלים והצטברות סיכונים אלו, יוצרים מורכבות נוספת בנושא חיתום וניהול הסיכונים. מנגד, חשיפות אלו ממותנות בעיקר כתוצאה משימוש בביטוח משנה להעברת סיכונים, אולם לחברות הביטוח קיימת חשיפה עקיפה באמצעות איתנותם הפיננסית של מבטחי המשנה, אשר מבטחים את חברות הביטוח המקומיות כאמור, ופגיעה בהם עלולה ליצור סיכון נוסף עבור חברות הביטוח בענף. אנו סבורים כי סיכונים אלו מקבלים ביטוי הולם במטריצת הדירוג ובפרט בפרמטר "סיכון מוצרים-ביטוח כללי ובריאות ז"ק" וכן ביחס כושר הפירעון, אשר מביא לידי ביטוי תרחישים שונים ביחס להון הנדרש מהחברה.

שיקולים חברתיים: מידרוג בחנה את השפעת נושא השיקולים החברתיים על החברה ואינה מניחה חשיפה משמעותית להיבטים אלו.

שיקולים ממשל תאגידי: להערכתנו, סיכוני ממשל תאגידי נושאים השפעה מהותית על ענף הביטוח. סיכונים אלו מהווים שיקול אשראי מרכזי, כאשר חולשות בממשל תאגידי עלולות להוביל להרעה בכושר החזר האשראי של המבטח, בעוד שממשל תאגידי חזק עשוי להשליך לחיוב על כושר החזר האשראי שלו. גורם ממתן לסיכוני הממשל התאגידי, הינו המסגרת הרגולטורית בה פועלים המבטחים, המתווה מערך בקורות פנימיות וכן בקורות הדוקות מצד הרגולטור. מידרוג בחנה את השפעת נושא הממשל התאגידי על החברה ואינה מניחה חשיפה משמעותית להיבטים אלו.

מטריצת הדירוג

תחזית מידרוג [1]		ליום 31.03.2024			
קטגוריה	פרמטר	תת פרמטר	מדידה [1]	ניקוד	
פרופיל עסקי	מיצוב עסקי		1.7%	Baa.il	
	ערוצי הפצה		-	Baa.il	
	פיזור הכנסות [2]		83%	B.il	
פרופיל סיכון	סיכון המוצרים-ביטוח כללי ובריאות ז"ק		69%	Aaa.il	
	סיכון המוצרים-ביטוח חיים וחסכון ארוך טווח, סיעודי ובריאות ז"א		N\R	N\R	
	שיעור חשיפה לקולקטיבים ומפעלים גדולים (קבוצתי מסך הפרמיות)		6%	Aaa.il	
	מדיניות ניהול סיכונים		-	A.il	
	איכות נכסים	נכסים בסיכון / הון עצמי	87%	Aa.il	~87%
פרופיל פיננסי	הלימות ההון	DAC חיים + נב"מ / הון עצמי	11%	Aaa.il	~11%
		% עודף הון על הדרישות הרגולטוריות	143%	Aaa.il	~143%
		הון עצמי / סך הנכסים במאזן (ללא תלוי תשואה)	17%	Aaa.il	~17%
	רווחיות	תשואה על מקורות מימון (ROC)	28.7%	Aaa.il	31%-21%
		רווח כולל לפרמיה ברוטו	15.4%	Aaa.il	15%-12%
	נזילות	יחס נזילות (ללא תלוי תשואה)	1.4x	A.il	1.4x
	גמישות פיננסית		-	Aa.il	-
הערכת איתנות פיננסית נגזרת		Aa3.il			
הערכת איתנות פיננסית בפועל		A1.il			

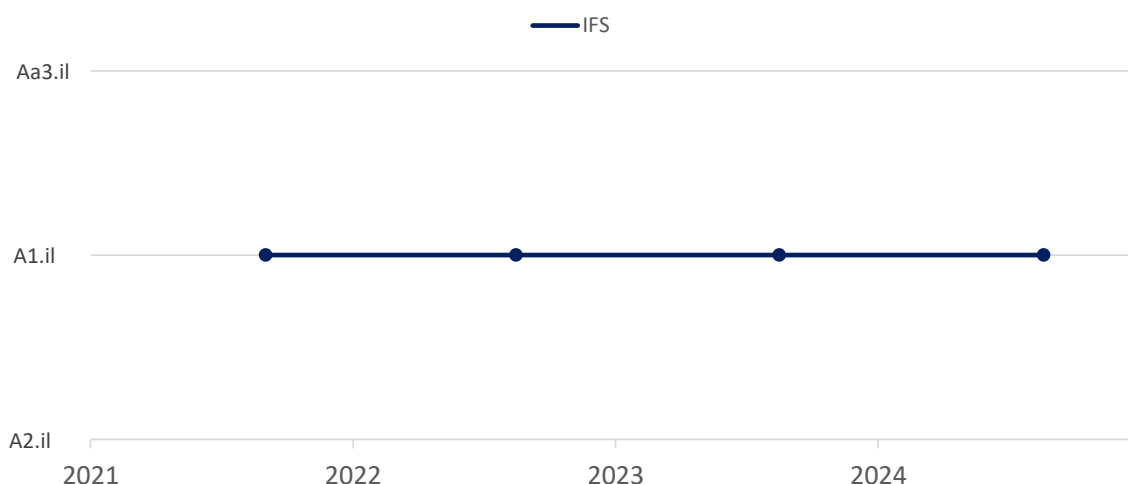
[1] המדדים המוצגים בטבלה הינם לאחר התאמות מידרוג, ולא בהכרח זהים לאלה המוצגים על ידי החברה. תחזית מידרוג כוללת את הערכות מידרוג ביחס למנפיק בהתאם לתרחיש הבסיס של מידרוג, ולא את הערכות המנפיק.
[2] החברה פועלת בתחום הביטוח הכללי בלבד, וקו הפעילות הגדול ביותר הינו ענפי הרכב (רכב חובה + רכב רכוש) המהווה כ-83%.
* בחישוב הציון נלקח בחשבון טווח התחזית ותוצאות שנים עברו.

אודות החברה

החברה הינה חברה פרטית בשליטה מלאה (100%) של מנורה מבטחים החזקות בע"מ, שהינה חברה ציבורית אשר מניותיה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב. בעלי השליטה במנורה מבטחים החזקות הינם פלמס אסטבלישמנט וניידן אסטבלישמנט (תאגידים זרים). המוחזקים בנאמנות עבור ה"ה טלי גריפל וניבה גורביץ, בהתאמה, המחזיקים ביחד בכ-63% ממניות החברה. שומרה הינה חברת ביטוח ישראלית הפועלת בתחומי הביטוח הכללי (הכולל ביטוח רכב (חובה ורכוש) וביטוח כללי אחר) באמצעות סוכני וסוכנויות ביטוח, ומשווקת את ענפי הביטוח הכללי לסוגיהם. בנוסף, מחזיקה החברה בבעלות מלאה בחברת הנדל"ן "שומרה נדל"ן בע"מ" (להלן: "שומרה נדל"ן") ובחברת שומרה סוכנויות בע"מ, אשר הוקמה בדצמבר 2020, ומהווה כזרוע החזקת סוכנויות הביטוח של החברה.

שומרה סוכנויות מחזיקה ב-100% בסוכנות הביטוח סיני סוכנות לביטוח בע"מ ובחודש ינואר 2021 חתמה שומרה סוכנויות על הסכם לרכישת מניות ע.ת.ג.ר סוכנות לביטוח בע"מ, במסגרתו העברת המניות מתבצעת בהדרגה כך שנכון ליום ה-1 בינואר 2021 התבצעה רכישה של 51% ממניות ע.ת.ג.ר, ולאחר 5 שנים שומרה סוכנויות תחזיק בבעלות של 75% ממניותיה, עם אפשרות לרכישת 25% מהמניות הנותרות להשלמת 100% מהמניות. בחודש אוקטובר 2021 חתמה שומרה סוכנויות על הסכם לרכישת מניות מ. נאור סוכנות לביטוח בע"מ על פיו ביום 1 בינואר 2022 יעברו 100% ממניות מ. נאור לשומרה סוכנויות. בנוסף לכך, בינואר 2022 נחתם הסכם השקעה, עם חיותא סוכנות לביטוח, על פיו יועברו 10% ממניות חיותא לשומרה סוכנויות, וכן, במרץ 2023 נחתם הסכם לרכישת 60% ממניות ישי סוכנויות, על ידי שומרה סוכנויות. עוד נוסף כי במהלך ינואר 2024 התקבל היתר שליטה מהרשות לנמרודי סוכנות לביטוח בע"מ, על פיו יועברו 70% ממניות נמרודי סוכנות לשומרה סוכנויות.

היסטוריית דירוג

דוחות קשורים

[שומרה חברה לביטוח בע"מ - דוחות קשורים](#)

[מנרה מבטחים החזקות בע"מ - דוחות קשורים](#)

[דירוג חברות ביטוח חיים, בריאות וכללי - דוח מתודולוגי, מאי 2022](#)

[השלכות מלחמת "חרבות ברזל" על כושר החזר האשראי של מנפיקים המדורגים על ידי מידרוג - דוח מיוחד, אוקטובר 2023](#)

[קווים מנחים לבחינת סיכונים סביבתיים, חברתיים וממשל תאגידי במסגרת דירוגי אשראי - דוח מתודולוגי, פברואר 2022](#)

[טבלת זיקות והחזקות](#)

[סולמות והגדרות הדירוג של מידרוג](#)

www.midroog.co.il הדוחות מפורסמים באתר מידרוג

מידע כללי

21.08.2024	תאריך דוח הדירוג:
21.08.2023	התאריך האחרון שבו בוצע עדכון הדירוג:
26.08.2021	התאריך שבו פורסם הדירוג לראשונה:
שומרה חברה לביטוח בע"מ	שם יוזם הדירוג:
שומרה חברה לביטוח בע"מ	שם הגורם ששילם עבור הדירוג:

מידע מן המנפיק

מידרוג מסתמכת בדירוגיה, בין השאר, על מידע שהתקבל מגורמים מוסמכים אצל המנפיק.

סולם דירוג מקומי לזמן ארוך

Aaa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Aaa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה ביותר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
Aa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Aa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה מאד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
A.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים A.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי גבוה יחסית למנפיקים מקומיים אחרים.
Baa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Baa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי בינוני יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם עלולים להיות בעלי מאפיינים ספקולטיביים מסוימים.
Ba.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Ba.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים.
B.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים B.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש מאוד יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים.
Caa.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Caa.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש ביותר יחסית למנפיקים מקומיים אחרים והם בעלי מאפיינים ספקולטיביים משמעותיים ביותר.
Ca.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים Ca.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי חלש באופן קיצוני והם קרובים מאוד למצב של כשל פירעון עם סיכויים כלשהם להחזר קרן וריבית.
C.il	מנפיקים או הנפקות המדורגים C.il מציגים, על פי שיפוטת של מידרוג, כושר החזר אשראי החלש ביותר ובדרך כלל הם במצב של כשל פירעון עם סיכויים קלושים להחזר קרן וריבית.

הערה: מידרוג משתמשת במשתנים מספריים 1,2,3 בכל אחת מקטגוריות הדירוג מ-Aa.il ועד Caa.il המשתנה '1' מציין שאגרת החוב מצויה בקצה העליון של קטגוריית הדירוג שאליה היא משתייכת, המצוינת באותיות. המשתנה '2' מציין שהיא נמצאת באמצע קטגוריית הדירוג ואילו המשתנה '3' מציין שאגרת החוב נמצאת בחלק התחתון של קטגוריית הדירוג שלה, המצוינת באותיות.

© כל הזכויות שמורות לחב' מידרוג בע"מ (להלן: "מידרוג").

דירוגים שהונפקו על ידי מידרוג משקפים חוות דעת סובייקטיביות של מידרוג ביחס לסיכון האשראי היחסי העתידי של גופים, התחייבויות, חובות ו/או מכשירים פיננסיים דמויי חוב, נכון למועד פרסומם או אספקתם, וכל עוד מידרוג לא שינתה את הדירוג או הפסיקה אותו, וכל החומרים, המוצרים, השירותים והמידע שמידרוג מפרסמת או מספקת (להלן: "חומרי מידרוג"), עשויים לכלול חוות דעת סובייקטיביות כאמור לעיל.

מידרוג מגדירה סיכון אשראי כסיכון שהגוף המדורג עלול שלא לעמוד בהתחייבויותיו הפיננסיות החוזיות במועד, וכן ההפסד הכספי המשוער במקרה של כשל פירעון או במקרה של הפיכת החוב לפגום.

דירוגי מידרוג אינם מתייחסים לכל סיכון אחר, כגון סיכונים נזילות, שווי שוק, שינויים בשערי ריבית, תנודתיות מחירים או כל גורם אחר העשוי להשפיע על שוק ההון, למעט סיכונים אשראי.

אין לראות בדירוגים של מידרוג, בהערכות שאינן סיכונים אשראי (להלן: "הערכות מידרוג") או בכל חוות דעת הכלולה בחומרי מידרוג, עובדות או נתונים היסטוריים. חומרי מידרוג עשויים לכלול גם הערכות כמותיות של סיכונים אשראי, המבוססות על מודלים, וכן חוות דעת והערות בנוגע להערכות אלו.

דירוגי האשראי של מידרוג, הערכות מידרוג, חוות דעת של מידרוג וחומרי מידרוג אחרים, אינם מהווים יעוץ השקעות או יעוץ פיננסי, ואינם בגדר המלצה לרכוש ניירות ערך כלשהם, למכור אותם או להחזיק בהם.

דירוגי האשראי של מידרוג, הערכות מידרוג, חוות הדעת של מידרוג וחומרי מידרוג אחרים, אינם בגדר חוות דעת לגבי ההתאמה של השקעה כלשהי לצרכיו של משקיע מסוים.

מידרוג מנפיקה דירוגי אשראי, הערכות וחוות דעת אחרות ומפרסמת או מספקת את חומרי מידרוג מתוך הנחה וציפייה כי כל משקיע ינקוט זהירות ראויה ויבצע הערכות משלו בדבר הכדאיות של רכישה, מכירה או המשך החזקה בכל נייר ערך. מידרוג ממליצה לכל משקיע פרטי להיוועץ ביעוץ מקצועי לגבי כדאיות ההשקעה, לגבי הדין החל, ולגבי כל עניין מקצועי אחר, בטרם יחליט החלטה כלשהי לגבי השקעות.

דירוגי מידרוג, הערכות מידרוג וכל חוות דעת או חומרי מידרוג אחרים, אינם מיועדים לשימוש על ידי משקיעים פרטיים. משקיעים פרטיים מזהירים בזאת שלא לבסס החלטות השקעה על חומרי מידרוג. משקיע פרטי שיבסס החלטות בענייני השקעות על חומרי מידרוג, ינהג בכך בצורה פזיזה וחסרת אחריות. מידרוג ממליצה לכל משקיע פרטי להיוועץ ביועץ פיננסי או ביועץ מקצועי אחר בטרם יקבל החלטה כלשהי לגבי השקעות.

כל המידע הכלול במסמך זה הוא מידע המוגן על פי דין, כולל, בין היתר, מכוח דיני זכויות יוצרים וקניין רוחני. אין להעתיק את כל המידע או חלק כשלהו ממנו או לסרוק אותו, לשכתב אותו, להפיצו, להעבירו, לשכפל אותו, להציגו, לתרגמו או לשמור אותו לשימוש נוסף למטרה כלשהי, בכל דרך שהיא, ללא אישורה של מידרוג בכתב ומראש.

לצורך חוות הדעת שמידרוג מפיקה, מידרוג משתמשת בסולמות דירוג, בהתאם להגדרות המפורטות בכל סולם. הסימול שנבחר על מנת לשקף את דעתה של מידרוג לגבי סיכון האשראי, משקף אך ורק הערכה יחסית של אותו סיכון. הדירוגים של מידרוג אינם נערכים על פי סולם גלובלי - הינם חוות דעת לגבי כושר החזר האשראי של המנפיק או ההנפקה באופן יחסי לזה של מנפיקים או הנפקות אחרים בישראל.

דירוגי האשראי, ההערכות וחוות הדעת של מידרוג וחומרי מידרוג אינם מיועדים לשימוש כ"בנצ'מרק", במשמעותו של מונח זה בהקשר הרגולטורי, ואין להשתמש בהם בכל דרך אשר עלולה להוביל לכך שהם ייחשבו "בנצ'מרק".

מידרוג איננה מעניקה שום אחריות, מפורשת או משתמעת, ביחס לרמת הדיוק של כל דירוג, הערכה או חוות דעת אחרת או מידע שנמסרו או נוצרו על ידי מידרוג בכל דרך ואופן שהוא, או ביחס להיותם נכונים למועד מסוים, או ביחס לשלמותם, לסחירותם או להתאמתם למטרה כלשהי.

כל המידע הכלול בדירוגים של מידרוג, בהערכות של מידרוג, בחוות הדעת של מידרוג ובחומרי מידרוג (להלן: "המידע"), נמסר למידרוג על ידי מקורות מידע הנחשבים בעיניה לאמינים ומדויקים. יחד עם זאת, והיות שתמיד תיתכן טעות אנוש או תקלה טכנית, וכן בשל גורמים אחרים, כל המידע הנכלל במסמך הזה מסופק כפי שהוא (as is) בלי שום אחריות משום סוג שהוא.

מידרוג איננה אחראית לנכונותו של המידע. מידרוג נוקטת אמצעים סבירים כדי שהמידע שהיא משתמשת בו לצורך הדירוג יהיה באיכות מספקת וכי יגיע ממקורות הנחשבים בעיניה לאמינים, לרבות מידע שהתקבל מצדדים שלישיים בלתי תלויים, ככל שהדבר רלבנטי. יחד עם זאת, מידרוג איננה גוף המבצע ביקורת ולכן איננה יכולה לאמת או לתקן את המידע שהתקבל בכל מקרה ומקרה בסולם מהלך תהליך הדירוג או במהלך הכנת חומרי מידרוג.

התוכן של חומרי מידרוג איננו חלק מן המתודולוגיה של מידרוג, למעט אותם חלקים בתוכן אשר לגביהם מצוין במפורש כי הם מהווים חלק מן המתודולוגיה.

בכפוף לאמור בכל דין, מידרוג, הדירקטורים שלה, נושאי המשרה שלה, עובדיה, שלוחיה, נציגיה, כל גורם שהעניק למידרוג רישיון, וכן ספקיה (להלן: "אנשי מידרוג"), לא יישאו באחריות כלפי כל אדם או גוף בגין כל נזק או הפסד עקיף, מיוחד, תוצאתי או נלווה, אשר ינבע מן המידע שבמסמך זה או משימוש במידע כאמור או מאי יכולת להשתמש במידע כאמור, וזאת אף אם נאמר למידרוג או למי מאנשי מידרוג, כי נזק או הפסד כאמור עלולים להתרחש. מבלי לגרוע מכלליות האמור לעיל, מידרוג לא תישא באחריות: (א) לאובדן רווחים בהווה או בעתיד; (ב) לאובדן או לנזק הנובעים ממכשיר פיננסי שלא עמד במוקד דירוג אשראי ספציפי של מידרוג.

בכפוף לאמור בכל דין, מידרוג ואנשי מידרוג לא יישאו באחריות כלפי כל אדם או גוף בגין כל נזק או הפסד ישירים הנובעים מן המידע הכלול במסמך זה, או משימוש בו או מאי יכולת להשתמש בו, כולל, בין היתר, בגין נזק או הפסד שנובעים מרשלנות מצדם (למעט מרמה, פעולה בזדון או כל פעולה אחרת שהדין אינו מתיר לפטור מאחריות בגינה), או מאירוע בלתי צפוי, בין אם אותו אירוע הוא בשליטתם של מידרוג או אנשי מידרוג, ובין אם לאו.

מידרוג אימצה מדיניות ונהלים לעניין עצמאות הדירוג ותהליכי הדירוג.

כל דירוג, הערכה או חוות דעת שהונפקו על ידי מידרוג עשויים להשתנות כתוצאה משינויים במידע שעליו התבססו ו/או כתוצאה מקבלת מידע חדש ו/או מכל סיבה אחרת. כשרלבנטי, עדכונים ו/או שינויים בדירוגים מופיעים באתר האינטרנט של מידרוג שכתובתו www.midroog.co.il.